"הַשַׁרְח הַחַלַבִּי" לַתּוֹרָה

תרגום התורה לערבית-יהודית שבפי יהודי ארם-צובא (חלב)

ספר ויקרא

פרשת בחוקותי

המרכז העולמי למורשת יהדות ארם-צובא (חלב)

תל-אביב תשס"ו - 2005

יֵחָשֵׁב גְּאֻלָּה תִּהְיֶה־לּוֹ וּבַיֹּבֵל
לב יֵצֵא׃ וְעָרֵי הַלְוִיִּם בָּתֵּי עָרֵי
אֲחֻזָּתָם גְּאֻלַּת עוֹלָם תִּהְיֶה
לג לַלְוִיִּם׃ וַאֲשֶׁר יִגְאַל מִן־הַלְוִיִּם
וְיָצָא מִמְכַּר־בַּיִת וְעִיר אֲחֻזָּתוֹ
בַּיֹּבֵל כִּי בָתֵּי עָרֵי הַלְוִיִּם הִוא
אֲחֻזָּתָם בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃
לד וּשְׂדֵה מִגְרַשׁ עָרֵיהֶם לֹא יִמָּכֵר
כִּי־אֲחֻזַּת עוֹלָם הוּא לָהֶם׃
לה ס וְכִי־יָמוּךְ אָחִיךָ וּמָטָה
יָדוֹ עִמָּךְ וְהֶחֱזַקְתָּ בּוֹ גֵּר וְתוֹשָׁב
לו וָחַי עִמָּךְ׃ אַל־תִּקַּח מֵאִתּוֹ נֶשֶׁךְ
וְתַרְבִּית וְיָרֵאתָ מֵאֱלֹהֶיךָ וְחֵי
לז אָחִיךָ עִמָּךְ׃ אֶת־כַּסְפְּךָ לֹא־
תִתֵּן לוֹ בְּנֶשֶׁךְ וּבְמַרְבִּית לֹא־
לח תִתֵּן אָכְלֶךָ׃ אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם
אֲשֶׁר־הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ
מִצְרַיִם לָתֵת לָכֶם אֶת־אֶרֶץ
שישי (רביעי) כְּנַעַן לִהְיוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים׃
לט וְכִי־יָמוּךְ אָחִיךָ עִמָּךְ
וְנִמְכַּר־לָךְ לֹא־תַעֲבֹד בּוֹ עֲבֹדַת
מ עָבֶד׃ כְּשָׂכִיר כְּתוֹשָׁב יִהְיֶה
עִמָּךְ עַד־שְׁנַת הַיֹּבֵל יַעֲבֹד
מא עִמָּךְ׃ וְיָצָא מֵעִמָּךְ הוּא וּבָנָיו
עִמּוֹ וְשָׁב אֶל־מִשְׁפַּחְתּוֹ וְאֶל־
מב אֲחֻזַּת אֲבֹתָיו יָשׁוּב׃ כִּי־עֲבָדַי
הֵם אֲשֶׁר־הוֹצֵאתִי אֹתָם מֵאֶרֶץ
מִצְרָיִם לֹא יִמָּכְרוּ מִמְכֶּרֶת
מג עָבֶד׃ לֹא־תִרְדֶּה בוֹ בְּפָרֶךְ
מד וְיָרֵאתָ מֵאֱלֹהֶיךָ׃ וְעַבְדְּךָ

וַאֲמָתְךָ אֲשֶׁר יִהְיוּ־לָךְ מֵאֵת
הַגּוֹיִם אֲשֶׁר סְבִיבֹתֵיכֶם מֵהֶם
מה תִּקְנוּ עֶבֶד וְאָמָה׃ וְגַם מִבְּנֵי
הַתּוֹשָׁבִים הַגָּרִים עִמָּכֶם מֵהֶם
תִּקְנוּ וּמִמִּשְׁפַּחְתָּם אֲשֶׁר עִמָּכֶם
אֲשֶׁר הוֹלִידוּ בְּאַרְצְכֶם וְהָיוּ
מו לָכֶם לַאֲחֻזָּה׃ וְהִתְנַחַלְתֶּם אֹתָם
לִבְנֵיכֶם אַחֲרֵיכֶם לָרֶשֶׁת אֲחֻזָּה
לְעֹלָם בָּהֶם תַּעֲבֹדוּ וּבְאַחֵיכֶם
בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אִישׁ בְּאָחִיו לֹא־
תִרְדֶּה בוֹ בְּפָרֶךְ׃
שביעי מז וְכִי תַשִּׂיג יַד גֵּר וְתוֹשָׁב
עִמָּךְ וּמָךְ אָחִיךָ עִמּוֹ וְנִמְכַּר לְגֵר
תּוֹשָׁב עִמָּךְ אוֹ לְעֵקֶר מִשְׁפַּחַת
מח גֵּר׃ אַחֲרֵי נִמְכַּר גְּאֻלָּה תִּהְיֶה־
מט לּוֹ אֶחָד מֵאֶחָיו יִגְאָלֶנּוּ׃ אוֹ־
דֹדוֹ אוֹ בֶן־דֹּדוֹ יִגְאָלֶנּוּ אוֹ־
מִשְּׁאֵר בְּשָׂרוֹ מִמִּשְׁפַּחְתּוֹ
יִגְאָלֶנּוּ אוֹ־הִשִּׂיגָה יָדוֹ וְנִגְאָל׃
נ וְחִשַּׁב עִם־קֹנֵהוּ מִשְּׁנַת הִמָּכְרוֹ
לוֹ עַד שְׁנַת הַיֹּבֵל וְהָיָה כֶּסֶף
מִמְכָּרוֹ בְּמִסְפַּר שָׁנִים כִּימֵי
נא שָׂכִיר יִהְיֶה עִמּוֹ׃ אִם־עוֹד
רַבּוֹת בַּשָּׁנִים לְפִיהֶן יָשִׁיב
נב גְּאֻלָּתוֹ מִכֶּסֶף מִקְנָתוֹ׃ וְאִם־
מְעַט נִשְׁאַר בַּשָּׁנִים עַד־שְׁנַת
הַיֹּבֵל וְחִשַּׁב־לוֹ כְּפִי שָׁנָיו יָשִׁיב
נג אֶת־גְּאֻלָּתוֹ׃ כִּשְׂכִיר שָׁנָה
בְּשָׁנָה יִהְיֶה עִמּוֹ לֹא־יִרְדֶּנּוּ
נד בְּפֶרֶךְ לְעֵינֶיךָ׃ וְאִם־לֹא יִגָּאֵל

בְּאֵלֶּה וְיָצָא בִּשְׁנַת הַיֹּבֵל הוּא
מפטיר נה וּבָנָיו עִמּוֹ׃ כִּי־לִי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל
עֲבָדִים עֲבָדַי הֵם אֲשֶׁר־
הוֹצֵאתִי אוֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם
כו א אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ לֹא־תַעֲשׂוּ
לָכֶם אֱלִילִם וּפֶסֶל וּמַצֵּבָה לֹא־
תָקִימוּ לָכֶם וְאֶבֶן מַשְׂכִּית לֹא
תִתְּנוּ בְּאַרְצְכֶם לְהִשְׁתַּחֲוֹת
עָלֶיהָ כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃
ב אֶת־שַׁבְּתֹתַי תִּשְׁמֹרוּ וּמִקְדָּשִׁי
תִּירָאוּ אֲנִי יְהוָה׃

בחקתי
ג אִם־בְּחֻקֹּתַי תֵּלֵכוּ וְאֶת־מִצְוֺתַי ס
ד תִּשְׁמְרוּ וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם׃ וְנָתַתִּי
גִשְׁמֵיכֶם בְּעִתָּם וְנָתְנָה הָאָרֶץ
יְבוּלָהּ וְעֵץ הַשָּׂדֶה יִתֵּן פִּרְיוֹ׃
ה וְהִשִּׂיג לָכֶם דַּיִשׁ אֶת־בָּצִיר
וּבָצִיר יַשִּׂיג אֶת־זָרַע וַאֲכַלְתֶּם
לַחְמְכֶם לָשֹׂבַע וִישַׁבְתֶּם לָבֶטַח
שני ו* בְּאַרְצְכֶם׃ וְנָתַתִּי שָׁלוֹם בָּאָרֶץ
וּשְׁכַבְתֶּם וְאֵין מַחֲרִיד וְהִשְׁבַּתִּי
חַיָּה רָעָה מִן־הָאָרֶץ וְחֶרֶב לֹא־
ז תַעֲבֹר בְּאַרְצְכֶם׃ וּרְדַפְתֶּם אֶת־
אֹיְבֵיכֶם וְנָפְלוּ לִפְנֵיכֶם לֶחָרֶב׃
ח וְרָדְפוּ מִכֶּם חֲמִשָּׁה מֵאָה
וּמֵאָה מִכֶּם רְבָבָה יִרְדֹּפוּ וְנָפְלוּ
ט אֹיְבֵיכֶם לִפְנֵיכֶם לֶחָרֶב׃ וּפָנִיתִי
אֲלֵיכֶם וְהִפְרֵיתִי אֶתְכֶם
שלישי (חמישי) וְהִרְבֵּיתִי אֶתְכֶם וַהֲקִימֹתִי אֶת־
* בְּרִיתִי אִתְּכֶם׃ וַאֲכַלְתֶּם יָשָׁן

ופיל טלאק יכ֗רוג׃ 32. **וערי** – וקורא לאויין אביות קורא מלכהון פככית דהר תכון לל לויין׃ 33. **ואשר** – ואלדי יפיך מן אללויין ויכ֗רוג ביע בית וקריית מילכו פיל טלאק אין ביות קורא לאויין היא מלכהון פי וצט בנין ישראל׃ 34. **ושדה** – ואלחקליה פסחית קורהון לם ינבאע אין מיליך דהר הוא ליהון׃ 35. **וכי** – ואין יפקר אכ֗וך ותמיל ידו מעך ותתקווא פי גאריב וסאכין ויעיש מעך׃ 36. **אל** לא תאכ֗וד מן ענדו פיידיה וריבא ותכ֗ף מן אלהך ויעיש אכ֗וך מעך׃ 37. **את** – אלא פצ֗תך לם תג֗על לו פיל פיידיה ופיל ריבא לם תג֗על אכלך׃ 38. **אני** – אנא אללה אלהכון אלדי אכ֗רג֗תך ליכון מן ארץ֗ מצר לאעטי ליכון אלא ארץ֗ כנען ליאסיר ליכון לל רב׃ 39. **וכי** – ואין יפקר אכ֗וך מעך וינבע לך לם תכ֗דום פי כ֗דמת עבד׃ 40. **כשכיר** – כל יג֗יר כאל סאכין יכון מעך חיתא סנת טלאק יכ֗דום ענדך׃ 41. **ויצא** – ויכ֗רוג֗ מן ענדך הוא ובנינו מעו וירג֗ע אלא טייפתו ואלא מיליך אבאתו ירג֗ע׃ 42. **כי** – אין עבידי הימא אלדי אכ֗רג֗ת ליהון מן ארץ֗ מצר לם ינבעו ביע עבד׃ 43. **לא** – לם תחכום פי פיל קסווייה ותכ֗ף מן אילהך׃ 44. **ועבדך** – ועבדך וג֗אריתך אלדי יכונו לך מן ענד אלשיעוב אלדי מסתדרכון מנהון תשתרו עבד וג֗רייה׃ 45. **וגם** – ואיצ֗א מן בנין ג֗לסין סכנין מעכון מנהון תשתרו ומן טייפתהון אלדי מעכון אלדי אנוולדו פי ארצ֗יכון ויכונו ליכון לל מיליך׃ 46. **והתנחלתם** – ותסתוורתו ליהון לבנינכון תבעכון לוורתת אלמיליך לל דהר פיהון תכ֗דמו ופי אכ֗וותכון בנין ישראיל רג֗ול פי אכ֗ו לם תחכום פי פיל קסווייה׃ 47. **וכי** – ואין תלחק יד גאריב וסאכין מעך ויפקר אכ֗וך מעו וינבע לגאריב סאכין מעך או לל ארמאני טייפית גאריב׃ 48. **אחרי** – בעד אלביע פכאך תכון לו ואחיד מן אכ֗וותו יפיכו׃ 49. **או** עמו או איבין עמו יפיכו או מן קראייב לחמו מן טייפתו יפיכו או לחקא ידו וינפך׃ 50. **וחשב** – ויחסוב מע שארי מן סנת ביעו לו חיתא סנת טלאק ויכון פיצ֗ית ביעו פי עדאד סנין כי אייאם אליג֗יר יכון ענדו׃ 51. **אם** – אנכאן עאד כתרא פיל סנין לקדהון יראג֗יע פככתו מן פיצ֗ית משתארתו׃ 52. **ואם** – ואנכאן קליל אתבקא פיל סנין חיתא סנת טלאק ויחסוב לו עלא קד סנינו ירג֗יע אלא פככתו׃ 53. **כשכיר** – כי יג֗יר סניה פי סניה יכון ענדו לם יחכמו פיל קסווייה לחצ֗רתך׃ 54. **ואם** – ואנכאן לם ינפך פי הדולי ויכ֗רוג֗ פי סנת טלאק הוא ובנינו מעו׃ 55. **כי** – אין לי בנין ישראיל עביד עבידי הימא אלדי אכ֗רג֗ת ליהון מן ארץ֗ מצר אנא אללה אלהכון׃

כו

1. **לא** – לם תצנעו ליכון מעבודאת ופיסיל ומצטביה לם תנצבו ליכון וחג֗ר נקש לם תג֗עלו פי ארצ֗כון לתסג֗דו עליהא אין אנא אללה אלהכון׃ 2. **את** – אלא אייאם סבותי תחפצ֗ו ומקדסי תכ֗אפו אנא אללה׃

בחקתי

3. **אם** – אנכאן פי רסומאתי תמצ֗ו ואלא אווצאתי תחפצ֗ו ותצנעו ליהון׃ 4. **ונתתי** – ואג֗על מטרכון פי וקתהון ותג֗על אלארץ֗ מגלהא וסג֗ר אלחקליה יג֗על תמרו׃ 5. **והשיג** – וילחק ליכון דרס אלא אלקטף ואלקטף ילחק אלא זרע ותכלו טועמכון לישבע ותג֗לסו למנתכאל פי ארצ֗כון׃ 6. **ונתתי** – ואג֗על סלאם פיל ארץ֗ ותטג֗עו וליס מג֗עיז ואבטיל וחשיה רצ֗ייה מן אלארץ֗ וסיף לם תפות פי ארצ֗כון׃ 7. **ורדפתם** – ותרגדו אלא עדוינכון ויקעו קדמכון ליסיף׃ 8. **ורדפו** – וירגדו מנכון כ֗מסיה מייה ומייה מנכון רבוויה ירגדו ויקעו עדוינכון קדמכון ליסיף׃ 9. **ופניתי** – ואלתיפית אליכון ואנמי ליכון ואכתיר ליכון ואתבית אלא אחדי מעכון׃ 10. **ואכלתם** – ותכלו עתיק

ד: קרייה אלדי לו צור, כתרגום רס״ג: קריה להא סור – עיר אשר לה חומה. 32. **הלוים** – לויין וכן לאוויין – צורה ממוצעת בין הערבית והעברית. **ב** לויים, כצורה העברית: ד: הערבית: לוואניין כצורה וכתרגום רס״ג: אלליוואניין. וראה במבוא. 37. **כספך** – וכן **בד**. ג: דרהמאך. 43. **בפרך** – ראה שמות א 13. כאן יש להוסיף שגם ד מתרגם כאן: בלקסאווה (בתרגום ד חסר תרגום בראשית ושמות עד כו 11). 45. **התושבים** – **ב**: אלצ֗יוף – האורחים, וכן ד: אלצ֗יף. ראה לעיל פסוק 23. **הולידו** – **בד**: כ֗לפו – מילה נרדפת. 47. **לעקר** – לארמי, וכן **ב**. ג: לל כאפיר או ליל ארמאני – לכופר או לארמי. ד: לארמני פירוש אחר ליכ֗אדים מעבודאת אלאג֗נבייה. פירוש ראשון כת״א (לארמאי). לפירוש השני, לעובד עבודה זרה, ראה רש״י ורד״ק.

כו

1. **אלילם** – ד: לאשאת – הבלים. **ב**: מעבודת לאש – אלילי הבל. מאיר ששון תרגם ״הבל הבלים״ (קהלת א 2): לאש אללאשאתי (ראה קהלת ושרח תרמ״ה). **ופסל** – וכן ד: פסל – אין לדעת אם היא מילה עברית שאולה בערבית היהודית או שהיא מילה נדירה בערבית. ראה רצהבי 1985, עמ׳ 109. וראה במבוא. **ב**: צנם – פסל. **ואבן משכית** – אבן מקושטת, וכן **בגד**. 6. **רעה** – רצ֗ייה = **ב**: רדייה.

נֹשָׁן וְיָשָׁן מִפְּנֵי חָדָשׁ תּוֹצִיאוּ׃
יא וְנָתַתִּי מִשְׁכָּנִי בְּתוֹכְכֶם וְלֹא־
יב תִגְעַל נַפְשִׁי אֶתְכֶם׃ וְהִתְהַלַּכְתִּי
בְּתוֹכְכֶם וְהָיִיתִי לָכֶם לֵאלֹהִים
יג וְאַתֶּם תִּהְיוּ־לִי לְעָם׃ אֲנִי יְהוָה
אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם
מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִהְיֹת לָהֶם
עֲבָדִים וָאֶשְׁבֹּר מֹטֹת עֻלְּכֶם
* וָאוֹלֵךְ אֶתְכֶם קוֹמְמִיּוּת׃

יד וְאִם־לֹא תִשְׁמְעוּ לִי וְלֹא תַעֲשׂוּ
טו אֵת כָּל־הַמִּצְוֺת הָאֵלֶּה׃ וְאִם־
בְּחֻקֹּתַי תִּמְאָסוּ וְאִם אֶת־
מִשְׁפָּטַי תִּגְעַל נַפְשְׁכֶם
לְבִלְתִּי עֲשׂוֹת אֶת־כָּל־מִצְוֺתַי
טז לְהַפְרְכֶם אֶת־בְּרִיתִי׃ אַף־אֲנִי
אֶעֱשֶׂה־זֹּאת לָכֶם וְהִפְקַדְתִּי
עֲלֵיכֶם בֶּהָלָה אֶת־הַשַּׁחֶפֶת
וְאֶת־הַקַּדַּחַת מְכַלּוֹת עֵינַיִם
וּמְדִיבֹת נָפֶשׁ וּזְרַעְתֶּם לָרִיק
יז זַרְעֲכֶם וַאֲכָלֻהוּ אֹיְבֵיכֶם׃ וְנָתַתִּי
פָנַי בָּכֶם וְנִגַּפְתֶּם לִפְנֵי אֹיְבֵיכֶם
וְרָדוּ בָכֶם שֹׂנְאֵיכֶם וְנַסְתֶּם
יח וְאֵין־רֹדֵף אֶתְכֶם׃ וְאִם־עַד־
אֵלֶּה לֹא תִשְׁמְעוּ לִי וְיָסַפְתִּי
לְיַסְּרָה אֶתְכֶם שֶׁבַע עַל־
יט חַטֹּאתֵיכֶם׃ וְשָׁבַרְתִּי אֶת־גְּאוֹן
עֻזְּכֶם וְנָתַתִּי אֶת־שְׁמֵיכֶם
כַּבַּרְזֶל וְאֶת־אַרְצְכֶם כַּנְּחֻשָׁה׃
כ וְתַם לָרִיק כֹּחֲכֶם וְלֹא־תִתֵּן
אַרְצְכֶם אֶת־יְבוּלָהּ וְעֵץ הָאָרֶץ
כא לֹא יִתֵּן פִּרְיוֹ׃ וְאִם־תֵּלְכוּ עִמִּי
קֶרִי וְלֹא תֹאבוּ לִשְׁמֹעַ לִי
וְיָסַפְתִּי עֲלֵיכֶם מַכָּה שֶׁבַע
כב כְּחַטֹּאתֵיכֶם׃ וְהִשְׁלַחְתִּי בָכֶם
אֶת־חַיַּת הַשָּׂדֶה וְשִׁכְּלָה אֶתְכֶם
וְהִכְרִיתָה אֶת־בְּהֶמְתְּכֶם
וְהִמְעִיטָה אֶתְכֶם וְנָשַׁמּוּ
כג דַּרְכֵיכֶם׃ וְאִם־בְּאֵלֶּה לֹא
תִוָּסְרוּ לִי וַהֲלַכְתֶּם עִמִּי קֶרִי׃
כד וְהָלַכְתִּי אַף־אֲנִי עִמָּכֶם בְּקֶרִי
וְהִכֵּיתִי אֶתְכֶם גַּם־אָנִי שֶׁבַע
כה עַל־חַטֹּאתֵיכֶם׃ וְהֵבֵאתִי
עֲלֵיכֶם חֶרֶב נֹקֶמֶת נְקַם־בְּרִית
וְנֶאֱסַפְתֶּם אֶל־עָרֵיכֶם וְשִׁלַּחְתִּי
דֶבֶר בְּתוֹכְכֶם וְנִתַּתֶּם בְּיַד־
כו אוֹיֵב׃ בְּשִׁבְרִי לָכֶם מַטֵּה־לֶחֶם
וְאָפוּ עֶשֶׂר נָשִׁים לַחְמְכֶם
בְּתַנּוּר אֶחָד וְהֵשִׁיבוּ לַחְמְכֶם
בַּמִּשְׁקָל וַאֲכַלְתֶּם וְלֹא תִשְׂבָּעוּ׃
כז וְאִם־בְּזֹאת לֹא תִשְׁמְעוּ
כח לִי וַהֲלַכְתֶּם עִמִּי בְּקֶרִי׃ וְהָלַכְתִּי
עִמָּכֶם בַּחֲמַת־קֶרִי וְיִסַּרְתִּי
אֶתְכֶם אַף־אָנִי שֶׁבַע עַל־
כט חַטֹּאתֵיכֶם׃ וַאֲכַלְתֶּם בְּשַׂר
בְּנֵיכֶם וּבְשַׂר בְּנֹתֵיכֶם תֹּאכֵלוּ׃
ל וְהִשְׁמַדְתִּי אֶת־בָּמֹתֵיכֶם
וְהִכְרַתִּי אֶת־חַמָּנֵיכֶם וְנָתַתִּי
אֶת־פִּגְרֵיכֶם עַל־פִּגְרֵי
גִּלּוּלֵיכֶם וְגָעֲלָה נַפְשִׁי אֶתְכֶם׃
לא וְנָתַתִּי אֶת־עָרֵיכֶם חָרְבָּה
וַהֲשִׁמּוֹתִי אֶת־מִקְדְּשֵׁיכֶם וְלֹא
לב אָרִיחַ בְּרֵיחַ נִיחֹחֲכֶם׃ וַהֲשִׁמֹּתִי
אֲנִי אֶת־הָאָרֶץ וְשָׁמְמוּ עָלֶיהָ
לג אֹיְבֵיכֶם הַיֹּשְׁבִים בָּהּ׃ וְאֶתְכֶם
אֱזָרֶה בַגּוֹיִם וַהֲרִיקֹתִי אַחֲרֵיכֶם
חָרֶב וְהָיְתָה אַרְצְכֶם שְׁמָמָה
לד וְעָרֵיכֶם יִהְיוּ חָרְבָּה׃ אָז תִּרְצֶה
הָאָרֶץ אֶת־שַׁבְּתֹתֶיהָ כֹּל יְמֵי
הָשַּׁמָּה וְאַתֶּם בְּאֶרֶץ אֹיְבֵיכֶם
אָז תִּשְׁבַּת הָאָרֶץ וְהִרְצָת אֶת־
לה שַׁבְּתֹתֶיהָ׃ כָּל־יְמֵי הָשַּׁמָּה
תִּשְׁבֹּת אֵת אֲשֶׁר לֹא־שָׁבְתָה
בְּשַׁבְּתֹתֵיכֶם בְּשִׁבְתְּכֶם עָלֶיהָ׃
לו וְהַנִּשְׁאָרִים בָּכֶם וְהֵבֵאתִי
מֹרֶךְ בִּלְבָבָם בְּאַרְצֹת אֹיְבֵיהֶם
וְרָדַף אֹתָם קוֹל עָלֶה נִדָּף וְנָסוּ
מְנֻסַת־חֶרֶב וְנָפְלוּ וְאֵין רֹדֵף׃
לז וְכָשְׁלוּ אִישׁ־בְּאָחִיו כְּמִפְּנֵי־
חֶרֶב וְרֹדֵף אָיִן וְלֹא־תִהְיֶה
לָכֶם תְּקוּמָה לִפְנֵי אֹיְבֵיכֶם׃
לח וַאֲבַדְתֶּם בַּגּוֹיִם וְאָכְלָה אֶתְכֶם
לט אֶרֶץ אֹיְבֵיכֶם׃ וְהַנִּשְׁאָרִים בָּכֶם
יִמַּקּוּ בַּעֲוֺנָם בְּאַרְצֹת אֹיְבֵיכֶם
וְאַף בַּעֲוֺנֹת אֲבֹתָם אִתָּם יִמָּקּוּ׃
מ וְהִתְוַדּוּ אֶת־עֲוֺנָם וְאֶת־עֲוֺן
אֲבֹתָם בְּמַעֲלָם אֲשֶׁר מָעֲלוּ־בִי
וְאַף אֲשֶׁר־הָלְכוּ עִמִּי בְּקֶרִי׃
מא אַף־אֲנִי אֵלֵךְ עִמָּם בְּקֶרִי
וְהֵבֵאתִי אֹתָם בְּאֶרֶץ אֹיְבֵיהֶם

מעתק ועתיק מן קדם גׄדיד תכׄרגׄו: 11. **ונתתי** - ואגׄעל מסכני פי מבינכון ולם תכרה נפסי ליכון: 12. **והתהלכתי** - ואתמצׄא פי מבנכון ואציר ליכון לל רב ואנתו תצירו לי לל קום 13. **אני** - אנא אללה אלהכון אלדי אכׄרגׄת ליכון מן ארץׄ מצר מן תצירו ליהון עביד וכסרת עיצי נירכון ומצׄית ליכון קאמיה מרפועה:

14. **ואם** - ואנכאן לם תסמעו לי ולם תצנעו אלא גׄמיע אלוצייא הדולי: 15. **ואם** - ואנכאן פירסומאתי תכרהו ואנכאן אלא אחכאמי תכרה נפסכון ליליס צנוע אלא גׄמיע אווצאייתי לתבטלכון אלא אחדי: 16. **אף** - איצׄא אנא אצנע האדי ליכון ואסתפקיד עליכון דהשיה אלא אלבׄרדייה ואלא סכׄוניה משכׄצת עיון ומכרבת נפס ותזרעו לל פאריג זרעכון ויכלו עדוונכון: 17. **ונתתי** - ואגׄעל גׄצׄבי פי מבנכון ותנצׄרבו קדם עדוינכון ויחכמו פיכון בגדינכון ותהרבו וליס ראגיד ליכון: 18. **ואם** - ואנכאן חיתא הדולי לם תסמעו לי ואעוויד ליאאדיב ליכון טאק סבעא עלא כׄטאייתכון: 19. **ושברתי** - ואכסיר אלא אקתידר קוותכון ואגׄעל אלא סמוותכון כׄיל חדיד ואלא ארצׄכון כׄינחס: 20. **ותם** - ויכׄלוץׄ לל פאריג קוותכון ולם תגׄעל ארצׄכון אלא מגלהא וסגׄר אלארץׄ לם יגׄעל תמרו: 21. **ואם** - ואנכאן תמצׄו מעי צעוביה ולם תאבו לתסמעו לי ואעוויץׄ עליכון צׄרביה טאק סבעה כׄיכׄטאייתכון: 22. **והשלחתי** - ואצליט פיכון אלא וחשית אלחקליה ותעדים ליכון ותקטע אלא בהמתכון ותקליל ליכון ויסתווחשו אטרייקכון: 23. **ואם** - ואנכאן פי הדולי לם תתאדבו לי ותמצׄו מעי צעובייה: 24. **והלכתי** - ואמצׄי איצׄא אנא מעכון פיצעובייה ואצׄרוב ליכון איצׄא אנא טאק סבעא עלא כׄטאייתכון: 25. **והבאתי** - ואגׄיב עליכון סיף מסתנקמיה נקמית אחד ותנגׄמעו אלא קוראכון ואצליט וובא פי מבנכון ותתסלמו פי יד אלעדו: 26. **בשברי** - פי כסרי ליכון מסנאד טועם ויכׄבזו עשר נסוואנכון טועמכון פי תנור ואחיד וירגׄעו טועמכון פילמיזאן ותכלו ולם תשבעו: 27. **ואם** - ואנכאן פי האדי לם תסמעו לי ותמצׄו מעי פיצעובייה: 28. **והלכתי** - ואמצׄי מעכון פי חמיית צעובייה ואאדיב ליכון איצׄא אנא טאק סבעה עלא כׄטאייתכון: 29. **ואכלתם** - ותכלו לחם בנינכון ולחם בנתכון תאכלו: 30. **והשמדתי** - ואפני אלא מצאטבכון ואקטע אלא שמסייתכון ואגׄעל אלא לשתכון עלא לשאת מעבודתכון ותכרה נפסי ליכון: 31. **ונתתי** - ואגׄעל אלא קוראכון כׄירביה ואווחיש אלא מקדסכון ולם אקבל בירצׄה קוראבינכון: 32. **והשמתי** - ואווחיש אנא אלא אלארץׄ ויסתווחשו עליהא עדוונכון אלגׄלסין פיהא: 33. **ואתכם** - וליכון אדארי פיל שיעוב ואסלות וראכון סיף ותכון ארצׄכון וחשיה וקורכון יכונו כׄרביה: 34. **אז** - חין תרצׄה אלא אלארץׄ אלא בטלתהא טול אייאם סתווחשא ואנתו פי ארץׄ עדוונכון חין תבטיל אלארץׄ ותרצׄה אלא בטלתהא: 35. **כל** - טול אייאם איסתווחשהא תבאטיל אלא אלדי לם בטאלית פי בטלתכון פי גׄלוסכון עליהא: 36. **והנשארים** - ואלמתבקיין פיכון ואגׄיב כסרא פי קלבהון פי ארצׄי עדוונהון וירגוד ליהון צוט ורקה מדפועה ויהרבו הרבית סיף ויקעו וליס ראגיד: 37. **וכשלו** - ויעתרו רגׄול פי אכׄו כי מן קדם סיף וראגיד ליס ולם תכון ליכון אקמיה קדאם עדוונכון: 38. **ואבדתם** - ותהלכו פיל שיעוב ותפני ליכון ארץׄ עדוונכון: 39. **והנשארים** - ואלמתבקיין פיכון ידובו פי דנבהון פי אראצׄי עדוונכון ואיצׄא פי דנב אבאאתהון מעהון ידובו: 40. **והתודו** - ויסתקרו אלא דנבהון ואלא דנב אבאאתהון פי פגׄרהון אלדי פגׄארו פי ואיצׄא אלדי מצׄיו מעי פי צעובייה: 41. **אף** - איצׄא אנא אמצׄי מעהון פי

13. **קוממיות** - (ב)קומה זקופה, וכן **בגד**: פי קמיה מרפועא. 16. **מכלות עינים** - וכן **בגד**, כתרגום רס״ג: מא תשכׄץ עיונכם. 17. **פני** - זעמי, וכן **בגד**, כת״א (רוגזי). **ונגפתם** - וכן **ב. גד**: ותנכסרו - ותיכנעו, ותנוצחו. 19. **כברזל** - וכן גד. **ב**: קוויין כיל חדיד - חזקים כברזל, כת״א (תקיפין כפרזלא). 21. **קרי** - בקשיות או בנוקשות, וכן **בד**. 22. **ושכלה אתכם** - ותשמידכם, וכן ד. **ב**: ותיתכיל ליכון. **ד**: ותיתכילכון - ותשכל אתכם. 30. **ונתתי את פגריכם וגו׳** - וכן **ב**. התרגומים האחרים בשינויי מילים. **ג**: אגׄסאד נגׄאסתכום - פגרי טומאתכם. **ד**: אגׄסד רגׄאסתכון - פגרי שיקוצכם, כת״א (פגרי טעותכון). 36. **מרך** - כניעה, כת״א (תבירא), וכן ג. **ב**: כׄוף - פחד, יראה. **קול עלה נדף** - וכן גד. **ב**: צוט וורק צאקיט - קול

אוֹ־אָז יִכָּנַע לְבָבָם הֶעָרֵל וְאָז
מב יִרְצוּ אֶת־עֲוֺנָם׃ וְזָכַרְתִּי אֶת־
בְּרִיתִי יַעֲקוֹב וְאַף אֶת־בְּרִיתִי
יִצְחָק וְאַף אֶת־בְּרִיתִי אַבְרָהָם
מג אֶזְכֹּר וְהָאָרֶץ אֶזְכֹּר׃ וְהָאָרֶץ
תֵּעָזֵב מֵהֶם וְתִרֶץ אֶת־
שַׁבְּתֹתֶיהָ בָּהְשַׁמָּה מֵהֶם וְהֵם
יִרְצוּ אֶת־עֲוֺנָם יַעַן וּבְיַעַן
בְּמִשְׁפָּטַי מָאָסוּ וְאֶת־חֻקֹּתַי
מד גָּעֲלָה נַפְשָׁם׃ וְאַף־גַּם־זֹאת
בִּהְיוֹתָם בְּאֶרֶץ אֹיְבֵיהֶם לֹא־
מְאַסְתִּים וְלֹא־גְעַלְתִּים לְכַלֹּתָם
לְהָפֵר בְּרִיתִי אִתָּם כִּי אֲנִי יְהוָה
מה אֱלֹהֵיהֶם׃ וְזָכַרְתִּי לָהֶם בְּרִית
רִאשֹׁנִים אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי־אֹתָם
מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לְעֵינֵי הַגּוֹיִם
לִהְיוֹת לָהֶם לֵאלֹהִים אֲנִי
מו יְהוָה׃ אֵלֶּה הַחֻקִּים וְהַמִּשְׁפָּטִים
וְהַתּוֹרֹת אֲשֶׁר נָתַן יְהוָה בֵּינוֹ
וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּהַר סִינַי
בְּיַד־מֹשֶׁה׃

רביעי (שישי)
כז א וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃ ס
ב דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ
אֲלֵהֶם אִישׁ כִּי יַפְלִא נֶדֶר
ג בְּעֶרְכְּךָ נְפָשֹׁת לַיהוָה׃ וְהָיָה
עֶרְכְּךָ הַזָּכָר מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה
וְעַד בֶּן־שִׁשִּׁים שָׁנָה וְהָיָה
עֶרְכְּךָ חֲמִשִּׁים שֶׁקֶל כֶּסֶף
ד בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ׃ וְאִם־נְקֵבָה
הִוא וְהָיָה עֶרְכְּךָ שְׁלֹשִׁים שָׁקֶל׃
ה וְאִם מִבֶּן־חָמֵשׁ שָׁנִים וְעַד בֶּן־
עֶשְׂרִים שָׁנָה וְהָיָה עֶרְכְּךָ הַזָּכָר
עֶשְׂרִים שְׁקָלִים וְלַנְּקֵבָה
ו עֲשֶׂרֶת שְׁקָלִים׃ וְאִם מִבֶּן־
חֹדֶשׁ וְעַד בֶּן־חָמֵשׁ שָׁנִים וְהָיָה
עֶרְכְּךָ הַזָּכָר חֲמִשָּׁה שְׁקָלִים
כֶּסֶף וְלַנְּקֵבָה עֶרְכְּךָ שְׁלֹשֶׁת
ז שְׁקָלִים כָּסֶף׃ וְאִם מִבֶּן־שִׁשִּׁים
שָׁנָה וָמַעְלָה אִם־זָכָר וְהָיָה
עֶרְכְּךָ חֲמִשָּׁה עָשָׂר שָׁקֶל
ח וְלַנְּקֵבָה עֲשָׂרָה שְׁקָלִים׃ וְאִם־
מָךְ הוּא מֵעֶרְכֶּךָ וְהֶעֱמִידוֹ לִפְנֵי
הַכֹּהֵן וְהֶעֱרִיךְ אֹתוֹ הַכֹּהֵן עַל־
פִּי אֲשֶׁר תַּשִּׂיג יַד הַנֹּדֵר יַעֲרִיכֶנּוּ
הַכֹּהֵן׃

ט וְאִם־בְּהֵמָה אֲשֶׁר יַקְרִיבוּ
מִמֶּנָּה קָרְבָּן לַיהוָה כֹּל אֲשֶׁר
יִתֵּן מִמֶּנּוּ לַיהוָה יִהְיֶה־קֹּדֶשׁ׃
י לֹא יַחֲלִיפֶנּוּ וְלֹא־יָמִיר אֹתוֹ
טוֹב בְּרָע אוֹ־רַע בְּטוֹב וְאִם־
הָמֵר יָמִיר בְּהֵמָה בִּבְהֵמָה
וְהָיָה־הוּא וּתְמוּרָתוֹ יִהְיֶה־
יא קֹּדֶשׁ׃ וְאִם כָּל־בְּהֵמָה טְמֵאָה
אֲשֶׁר לֹא־יַקְרִיבוּ מִמֶּנָּה קָרְבָּן
לַיהוָה וְהֶעֱמִיד אֶת־הַבְּהֵמָה
יב לִפְנֵי הַכֹּהֵן׃ וְהֶעֱרִיךְ הַכֹּהֵן
אֹתָהּ בֵּין טוֹב וּבֵין רָע כְּעֶרְכְּךָ
יג הַכֹּהֵן כֵּן יִהְיֶה׃ וְאִם־גָּאֹל
יִגְאָלֶנָּה וְיָסַף חֲמִישִׁתוֹ עַל־
יד עֶרְכֶּךָ׃ וְאִישׁ כִּי־יַקְדִּשׁ אֶת־
בֵּיתוֹ קֹדֶשׁ לַיהוָה וְהֶעֱרִיכוֹ
הַכֹּהֵן בֵּין טוֹב וּבֵין רָע כַּאֲשֶׁר
יַעֲרִיךְ אֹתוֹ הַכֹּהֵן כֵּן יָקוּם׃
טו וְאִם־הַמַּקְדִּישׁ יִגְאַל אֶת־בֵּיתוֹ
חמישי (שביעי) וְיָסַף חֲמִישִׁית כֶּסֶף־עֶרְכְּךָ עָלָיו
טז וְהָיָה לוֹ׃ וְאִם ׀ מִשְּׂדֵה אֲחֻזָּתוֹ
יַקְדִּישׁ אִישׁ לַיהוָה וְהָיָה עֶרְכְּךָ
לְפִי זַרְעוֹ זֶרַע חֹמֶר שְׂעֹרִים
יז בַּחֲמִשִּׁים שֶׁקֶל כָּסֶף׃ אִם־
מִשְּׁנַת הַיֹּבֵל יַקְדִּישׁ שָׂדֵהוּ
יח כְּעֶרְכְּךָ יָקוּם׃ וְאִם־אַחַר הַיֹּבֵל
יַקְדִּישׁ שָׂדֵהוּ וְחִשַּׁב־לוֹ הַכֹּהֵן
אֶת־הַכֶּסֶף עַל־פִּי הַשָּׁנִים
הַנּוֹתָרֹת עַד שְׁנַת הַיֹּבֵל וְנִגְרַע
יט מֵעֶרְכֶּךָ׃ וְאִם־גָּאֹל יִגְאַל אֶת־
הַשָּׂדֶה הַמַּקְדִּישׁ אֹתוֹ וְיָסַף
חֲמִשִׁית כֶּסֶף־עֶרְכְּךָ עָלָיו וְקָם
כ לוֹ׃ וְאִם־לֹא יִגְאַל אֶת־הַשָּׂדֶה
וְאִם־מָכַר אֶת־הַשָּׂדֶה לְאִישׁ
כא אַחֵר לֹא יִגָּאֵל עוֹד׃ וְהָיָה
הַשָּׂדֶה בְּצֵאתוֹ בַיֹּבֵל קֹדֶשׁ
לַיהוָה כִּשְׂדֵה הַחֵרֶם לַכֹּהֵן
שישי כב תִּהְיֶה אֲחֻזָּתוֹ׃ וְאִם אֶת־שְׂדֵה
מִקְנָתוֹ אֲשֶׁר לֹא מִשְּׂדֵה אֲחֻזָּתוֹ
כג יַקְדִּישׁ לַיהוָה׃ וְחִשַּׁב־לוֹ הַכֹּהֵן
אֵת מִכְסַת הָעֶרְכְּךָ עַד שְׁנַת
הַיֹּבֵל וְנָתַן אֶת־הָעֶרְכְּךָ בַּיּוֹם
כד הַהוּא קֹדֶשׁ לַיהוָה׃ בִּשְׁנַת
הַיּוֹבֵל יָשׁוּב הַשָּׂדֶה לַאֲשֶׁר

צעובייה ואג̇יב ליהון פי אראצ̇י עדוונהון או חין ינכיסיר קלבהון אלקיליף וחין ירצ̇ו אלא דנבהון: 42. **וזכרתי** – ואדכור אלא אחדי אלדי מע יעקוב ואיצ̇א אלא אחדי אלדי מע יצחק ואיצ̇א אלא אחדי אלדי מע אברהים אדכור ואלארצ̇ אדכור: 43. **והארץ** – ואלארצ̇ תנתיריך מנהון ותרצ̇י אלא בטאלתהא פי סתווחשהא מנהון והימא ירצ̇ו אלא דנבהון ג̇יזא ופיג̇יזא פי אחכאמי כירהו ואלא רסומאתי כרהית נפסהון: 44. **ואף** – וכמאניה איצ̇א האדי פי כונהון פי ארצ̇ עדוונהון לם אכרהון ולם אקרפהון לאפניהון לאבטיל אחדי מעהון אין אנא אללה אלההון: 45. **וזכרתי** – ואדכור ליהון אחד אוולאניין אלדי אכ̇רג̇ת ליהון מן ארצ̇ מצר לחצ̇רית שיעוב ליאסיר ליהון לל רב אנא אללה: 46. **אלה** – הדולי רסום ואלאחכאם ואלאשראייע אלדי ג̇על אללה בינו ובין בנין ישראיל פי ג̇בל סיני פי יד מוסה:

כז

1. **וידבר** – וכלם אללה אלא מוסה קאיילא: 2. **דבר** – כאלים אלא בנין ישראיל ותקול אלהון רג̇ול אין יפריק נידיר פי תמאן אלאנפוס קדאם אללה: 3. **והיה** – ויכון תמאנו אלדכאר מן איבין עשרין סניה וחיתא איבין סיתין סניה ויכון תמאנו כ̇מסין וזנית פיצ̇ה פי וזנית אלקדוס: 4. **ואם** – ואנכאן אנתייה היא ויכון תמאנו תלתין וזניה: 5. **ואם** – ואנכאן מן איבין כ̇מס סנין וחיתא איבין עשרין סניה ויכון תמאנו אלדכר עשרין וזניה ולל אנתייה עשר וזנאת: 6. **ואם** – ואנכאן מן איבין שהר וחיתא איבין כ̇מס סנין ויכון תמאנו אלדכר כ̇מס וזנאת פיצ̇ה ולל אנתייה תמנא תלתין <!> וזנית פיצ̇ה: 7. **ואם** – ואנכאן מן איבין סיתין סניה וטאליע אנכאן דכר ויכון תמאנו כ̇מסתעשר וזניה ולל אנתייה עשר וזנאת: 8. **ואם** – ואנכאן פקיר הוא מן תמאנו ויווקפו קדאם אלכ̇אדים ויתמין אלו אלכ̇אדים עלא קד אלדי תלחק יד אלנאדיר יתמנו אלכ̇אדים: 9. **ואם** – ואנכאן בהימיה אלדי יקרבו מינא קרבן קדאם אללה ג̇מיע אלדי יג̇על מינו קדאם אללה יכון קדוס: 10. **לא** – לם יבאדלו ולם יבדיל אלו חיסין פיל ראדי או רדי פיל חיסין ואנכאן תבדיל יבאדיל בהימיה בבהימיה ויכון הוא ותבדילו יכון קדוס: 11. **ואם** – ואנכאן ג̇מיע בהימיה נג̇סיה אלדי לם יקרבו מינא קרבן קדאם אללה ויווקיף אלא אלבהימיה קדאם אלכ̇אדים: 12. **והעריך** – ויתאמן אלכ̇אדים ליהא בין חסין ובין ראדי כי תתמין אלכ̇אדים כידא יכון: 13. **ואם** – ואנכאן פאך יפיכא ויזיד כ̇ימסו עלא תמאנו: 14. **ואיש** – ורג̇ול אין יקדיס אלא ביתו קדוס קדאם אללה ויתמנו אלכ̇אדים בין חסין ובין ראדי כאלדי יתאמין אלו אלכ̇אדים כידא יתבאת: 15. **ואם** – ואנכאן אלמקדיס יפיך אלא ביתו ויזיד כ̇ימיס פיצ̇ית תמאנו עליה ויכון לו: 16. **ואם** – ואנכאן מן חקלית מילכו יקדיס רג̇ול קדאם אללה ויכון תמאנו לקד זרעו זרע מכוך שעיר פי כ̇מסין וזנית פיצ̇ה: 17. **אם** – אנכאן מן סנת טלאק יקדיס חקלתו כי תמאנו יתבאת: 18. **ואם** – ואנכאן בעד טלאק יקדיס חקלתו ויחסוב לו אלכ̇אדים אלא אלפיצ̇ה עלא קאד סנין פצ̇לת חיתא סנת טלאק וינקאס מן תמאנו: 19. **ואם** – ואנכאן פך יפיך אלא אלחקלייה אלמקדיס אלו ויזיד כ̇ימיס פיצ̇ית תמאנו עליה ויתבאת לו: 20. **ואם** – ואנכאן לם יפיך אלא אלחקליה ואנכאן בע אלא אלחקליה לרג̇ול אכ̇יר לם ינפאך עאד: 21. **והיה** – ויכון אלחקליה פיכ̇רוג̇ו פיל טלאק קדוס קדאם אללה כיחקלית תלף לל כ̇אדים תכון מילכו: 22. **ואם** – ואנכאן אלא חקלית משתראתו אלדי לם מן חקלית מילכו יקדיס קדאם אללה: 23. **וחשב** – ויחסוב לו אלכ̇אדים אלא עדאד תמאנו חיתא סנת טלאק ויעטי אלא תמאנו פי דאליך אליום קדוס קדאם אללה: 24. **בשנת** – פי סנת

עלים נושרים. 42. **בריתי** – אחדי = עהדי, וכן לעיל ולהלן. 44. **ואף גם** – ונוסף גם. רס"ג: ואיצ̇א (וגם). **געלתים** – **כ**: רג̇סתיהון. **גד**: זהדתהון – מילים קרובות במשמען. 45. **לעיני הגוים** – לפני הגויים.

כז

2. **בערכך נפשת** – במחיר, בערך הנפש, וכן **בג**. **ד**: בתמאן אלארווח – במשמע דומה. 6. **שלשת** – תרגם שלושים, וכן **ד**. **ב**: תלת – שלוש. 10. **יחליפנו** – וכן **ד**. **ב**: יג̇יירו – נרדפים. 16. **זרע** – **בגד**: בידאר – גורן, ערֵמה. 17. **שדהו** – חקלתו, וכן בכל הפרק ובמקומות אחרים, והיא מילה ארמית שנשאלה לערבית בסוריה ובארץ ישראל. 18. **ונגרע** – וינקאס = וינקץ. 21. **לה'** – לפני ה', וכן בפסוקים הבאים בפרק זה.

קָנָ֣הוּ מֵאִתּ֑וֹ לַאֲשֶׁר־ל֖וֹ אֲחֻזַּ֥ת
כה הָאָֽרֶץ׃ וְכָל־עֶ֨רְכְּךָ֔ יִהְיֶ֖ה בְּשֶׁ֣קֶל
הַקֹּ֑דֶשׁ עֶשְׂרִ֥ים גֵּרָ֖ה יִהְיֶ֥ה
כו הַשָּֽׁקֶל׃ אַךְ־בְּכ֞וֹר אֲשֶׁר־יְבֻכַּ֤ר
לַֽיהוָה֙ בִּבְהֵמָ֔ה לֹֽא־יַקְדִּ֥ישׁ
אִ֖ישׁ אֹת֑וֹ אִם־שׁ֣וֹר אִם־שֶׂ֔ה
כז לַיהוָ֖ה הֽוּא׃ וְאִ֨ם בַּבְּהֵמָ֤ה
הַטְּמֵאָה֙ וּפָדָ֣ה בְעֶרְכֶּ֔ךָ וְיָסַ֥ף
חֲמִשִׁת֖וֹ עָלָ֑יו וְאִם־לֹ֥א יִגָּאֵ֖ל
כח וְנִמְכַּ֥ר בְּעֶרְכֶּֽךָ׃ אַךְ־כָּל־חֵ֡רֶם

אֲשֶׁ֣ר יַחֲרִם֩ אִ֨ישׁ לַֽיהוָ֜ה מִכָּל־
אֲשֶׁר־ל֗וֹ מֵאָדָ֤ם וּבְהֵמָה֙
וּמִשְּׂדֵ֣ה אֲחֻזָּת֔וֹ לֹ֥א יִמָּכֵ֖ר וְלֹ֣א
יִגָּאֵ֑ל כָּל־חֵ֕רֶם קֹֽדֶשׁ־קָדָשִׁ֥ים
שביעי
כט ה֖וּא לַיהוָֽה׃ כָּל־חֵ֗רֶם אֲשֶׁ֧ר
יָחֳרַ֛ם מִן־הָאָדָ֖ם לֹ֣א יִפָּדֶ֑ה
ל מ֖וֹת יוּמָֽת׃ וְכָל־מַעְשַׂ֨ר הָאָ֜רֶץ
מִזֶּ֤רַע הָאָ֨רֶץ֙ מִפְּרִ֣י הָעֵ֔ץ לַיהוָ֖ה
לא ה֑וּא קֹ֖דֶשׁ לַיהוָֽה׃ וְאִם־גָּאֹ֥ל
יִגְאַ֛ל אִ֖ישׁ מִמַּעַשְׂר֑וֹ חֲמִשִׁית֖וֹ

מפטיר
לב יֹסֵ֥ף עָלָֽיו׃ וְכָל־מַעְשַׂ֤ר בָּקָר֙
וָצֹ֔אן כֹּ֥ל אֲשֶׁר־יַעֲבֹ֖ר תַּ֣חַת
הַשָּׁ֑בֶט הָֽעֲשִׂירִ֕י יִהְיֶה־קֹּ֖דֶשׁ
לג לַיהוָֽה׃ לֹ֧א יְבַקֵּ֛ר בֵּֽין־ט֥וֹב
לָרַ֖ע וְלֹ֣א יְמִירֶ֑נּוּ וְאִם־הָמֵ֣ר
יְמִירֶ֔נּוּ וְהָֽיָה־ה֥וּא וּתְמוּרָת֛וֹ
לד יִהְיֶה־קֹּ֖דֶשׁ לֹ֥א יִגָּאֵֽל׃ אֵ֣לֶּה
הַמִּצְוֺ֗ת אֲשֶׁ֨ר צִוָּ֧ה יְהוָ֛ה
אֶת־מֹשֶׁ֖ה אֶל־בְּנֵ֣י יִשְׂרָאֵ֑ל
בְּהַ֖ר סִינָֽי׃

טלאק ירגֿע לל חקליה לאלדי שתרא מן ענדו לאלדי לו
מיליך אלארץֿ: .25 **וכל** - וגֿמיע תמאנו יכון פי וזנית
אלקדוס עשרין דאניק יכון אלוזניה: .26 **אך** - פקט ביכיר
אלדי יתסבק קדאם אללה פיל בהימיה לם יקדיס רגֿול אלו
אנכאן תור אנכאן כֿרוף קדאם אללה הוא: .27 **ואם** -
ואנכאן פיל בהימיה נגֿסיה ויפדי פי תמאנו ויזיד כֿימסו
עאליה ואנכאן לם ינפך וינבע פי תמאנו: .28 **אך** - פקט
גֿמיע תלף אלדי ינתיליף רגֿול קדאם אללה מן גֿמיע אלדי
לו מן אנסאן ובהימיה ומן חקלית מלכו לם ינבע ולם ינפך
גֿמיע תלף כֿאץ אלאקדאס הוא קדאם אללה: .29 **כל** -
גֿמיע תלף אלדי ינתיליף מן אלאנסאן לם ינפידי קתל
יקתל: .30 **וכל** - וגֿמיע עישר אלארץֿ מן זרע אלארץֿ מן
תמר אלסגֿר קדאם אללה הוא קדוס קדאם אללה:
.31 **ואם** - ואנכאן פך יפיך רגֿול מן עישרו כֿימסו יזיד
עליה: .32 **וכל** - וגֿמיע עישיר בקר וגנאם גֿמיע אלדי
יפות תחת אלקאצֿיב אלעאשיר יכון קדוס קדאם אללה:
.33 **לא** - לם יפאתיש בין חסין לל רדי ולם יבאדלו ואנכאן
תבדיל יבדלו ויכון הוא ותבדילו יכון קדוס לם ינפך:
.34 **אלה** - הדולי אלאווצייא אלדי ווצא אללה אלא מוסה
אלא בנין ישראיל פי גֿבל סיני:

.32 **תחת השבט** – תחת אלקאצֿיב, תחת השרביט, ככל הנראה כפירוש רש"י: כשבא לעשרן מוציאן בפתח זה אחר זה, והעשירי מכה בשבט צבוע בסיקרא להיות ניכר שהוא מעשר. כן עושה לטלאים ולעגלים של כל שנה ושנה. .33 **יבקר** – יחפש, יבדוק. **בגד**: יפחץ – יבדוק.

המרכז העולמי למורשת יהדות ארם-צובא (חלב)

תל-אביב תשס"ו - 2005